

ДИМО КИСЬОВ

СЪБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ

ТОМ 9

ЗАЛМОКСИС

/БОРИСИН/

Древносъвременна смехория

София – 2018 -

Том/Книга	Наименование на произведението	Жанр	Тематика	Бр.стр/А4	Забележки
ЧАСТ I		©ДИМО КИСЬОВ - СЪБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ			Стр. А4, средно 1800 зн.
1	Козирог	Автоб.	Мемоар.	677	в 2 Тома, 3 Части
1A	Автобиографична книга	Автоб.	Мемоар.	65	1987
2	Сребърната чешма	Роман	Съвр.-ист.	300	
3	Да убием енотовидно куче!	Роман	Съврем.	238	
4	Сънят на професор Техникус	Повест	Фантаст./	107	/Фейлетонна
5	Долината на авлигите/	Роман	Съврем.	236	Скици от едно лято/
6	Светилището на Залмоксис/ /Долината на божурите/	Повест	Дет.юн.	104	Книга за деца и старци/
7	Магическият конник /За кан Тервел/	Роман	Историч.	176	CD- проф.В.Бешевлиев, 1966
8	Севастът от Урвич	Повест	Историч.	107	ц.И.Шишман/севаст Огнян
9	Борисин/ - Древно-съвременна смехория	Комедия	Фарс	64	/Залмоксис
10	Тъй вярно!	Роман	Воен.мем	200	
11	Офлаг-8	Сборник	Воен.мем		CD-Реценз., Откъс,1958-1959
11_1	Пленникът от Дам-1	Роман		227	Печат.изд. 1958; 1966
11_2	Отливът	Роман		215	Печат.изд. 1959
11_3	Офицер на Негово Величество	Автоб.	Мемоар.	109	Печат.изд. 2001
12	Романи за обществото и индустрията	Сборник	Съврем.		/1943-1974/
12_1	Щастието не идва само	Роман		355	Печат.изд. 1960
12_2	Времената се менят от нас	Роман		204	1974
13	Алиген /И ние спортувахме/	Роман	Дет.юнош.	183	Печат.изд. 1968; 1974
14	Романи за спорта	Сборник			
14_1	Никола Петров-Най силният човек на века	Роман	Биограф.	181	Печат.изд. 1972; 1978
14_2	Тежки юмруци	Роман	Съврем.	230	Печат.изд. 1971
15	Сценарии и пиеси - Военно-мемоарни				
	Офлаг - 8	Лит. сцен.		67	
	Тъй вярно!	Сценар.		54	
	Пленници	Пиеса		70	
16	Пиеси - "Богомили"	Пиеси	Историч.		
	Апокрифна хроника за императора...	Пиеса		85	Алекси и Василий врача
	Василий - Драматична новела	Рад.-пиес.		22	
	Василий - Радио-пиеса /45 мин./	Аудио-CD			БНР, Радио-театър, 1986
17	Пиеси - Исторически	Сборник			
	Борил	Пиеса		68	
	Князът на Карвуна	Пиеса		64	
	Призраци в старата баня	Пиеса	Легенда	64	
	Амира	Пиеса	Рецитал	49	За Каварн. въстание-1877
	Дучов кръст	Радио	Пиеса	20	
18	Открадването на Дионис	Роман	Съвр.-ист.	241	Печат.изд. 1977
19	Еретици	Роман	Историч.	212	Печат.изд. 1996
20	Писателят в Каварна	Сборник	Съвр.-ист.		
	Хижа над морския бряг	Очерк		41	
	Добротица		Историч.	9	Незавършено произведение
	Каварна	Очерк	Съвр.-ист.	40	Печат.изд. 1979
	Карвунска Хора	Очерк	Съвр.-ист.	68	Печат.изд. 1981
	Из "История на град Каварна"	Сборник	История	58	Печат.изд. 1984
	Научна сесия за Каварн. въстание	Изследв.	Историч.	11	Печат.изд. 1977 /Скан./
	Чиракман-Карвуна-Каварна	Сборник	Историч.	20	Печат.изд. 1982 /Скан./
	Археолог	Докум.	Археол.	52	1976-1977 /Скан./

Том/Книга	Наименование на произведението	Жанр	Тематика	Бр.стр/А4	Забележки
ЧАСТ II ©ДИМО КИСЬОВ - СЪБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ				РАННА РЕДАКЦИЯ	
21	Адмирал Ушаков/	Роман	Историч.	208	/Битката при Калиакра
22	Кладата	Роман	Богомили	169	
23	Нашата махала	Роман	Воен.мем	262	
24	Необикновена екскурзия	Роман	Съвр.-ист.	247	Печат.изд. 1969
25	Лирика 1941-1947г.			62	/Скан./
26	Сребърната чешма	Сборник	Морски	90	9-Разказа и една новела
27	Другата диплома	Пиеси-сц.	Съврем.		За строителство
	Замъкът на нашите мечти	Пиеса		82	
	Божурите ще цъфнат отново	Сценарий		85	
	Дворец на слънцето	Пиеса		73	
28	Богомили	Пиеси	Сборник	Историч.	
	Еретици	Пиеса		47	
	Еретикът	Пиеса		48	
ВСИЧКО: СЪБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ В 29 ТОМА /33 КНИГИ/					

Съставители: Райна Стефанова Кисьова (1921-2013); Веселин Димов Кисьов

Л И Ц А:

ЗАЛМОКСИС /Борисин/	– син на бившия цар
ТЕДИРЕКС	– цар на кробизите
КАВАРА	– жрица в Светилището на Слънцето
БАЛМИХЕТ	– пръв съветник на царя
УБОТЕКС	– министър на държавното осигуряване и генерал
ДРАНГУЛА	– бивша жрица
ХЕРАКЪЛ	– митичен герой
РЕЖИСЬОРЪТ	
ГЛАСЪТ НА НАРОДА	

ПЪРВА ЧАСТ

Тракийско светилище на Слънцето в Малка Скития, изградено върху висок морски бряг. Каменни стъпала водят към издигнатия на ръба на брега жертвеник.

/Кавара и Залмоксис/

- КАВАРА. Пак ние сме първи за репетицията.
- ЗАЛМОКСИС. Има си правило: ще закъснеят дъртите тежкари и едва след тях ще се появи примата–баба...
- КАВАРА. И винаги си избират роли на царе и високопоставени личности.
- ЗАЛМОКСИС. Бъди благодарна, че в пиесата има роли и за млади.
- КАВАРА. Винаги съм мечтала да бъда на сцената Жулиета, а не някаква си непозната жрица на Слънцето в неизвестна комедия, която при това не е смешна.
- ЗАЛМОКСИС. Нима не е смешно да убиваш истината в името на светлината?
- КАВАРА. Защищаваш автора й, защото ти е приятел.
- ЗАЛМОКСИС. Не забравяй, че той е режисьор на своята пиеса и, ако не беше мой приятел, още щяхме да висим на опашката за филмови статисти.
- КАВАРА. Откога и театралните режисьори започнаха да си пишат пиесите?... както кинорежисьорите си измислят сценариите на филмите.
- ЗАЛМОКСИС. Шекспир е бил едновременно автор, режисьор и актьор.
- КАВАРА. Сравнението ти е неуместно.
- ЗАЛМОКСИС. Но е факт.
- КАВАРА. Само с факти не се прави изкуство.
- ЗАЛМОКСИС. Да не спорим! Права си, защото си млада и хубава.

КАВАРА. Искаш да кажеш, че като съм млада и хубава, нямам разум ли?

ЗАЛМОКСИС. Не, но ако не беше млада и хубава, сигурен съм, че режисьорът нямаше да ти даде роля.

КАВАРА. Обичам да ме ревнуват.

ЗАЛМОКСИС. Какво да правя, като те обичам?

КАВАРА. Я не ме стряскай! Първо с лъжи красиви ме убеди, че съм единствена, неповторима и след това ми заяви, че ме обичаш. Не си ли видял как паякът с нишки нежни оплита своята жертва?

ЗАЛМОКСИС. Не съм паяк, нито ти си жертвата. Думата "обичам" е предложение за взаимно опознаване.

КАВАРА. И след като ме опознаеш, започваш да скучаеш. Любовта без доказателства, не е никаква любов.

ЗАЛМОКСИС. Нима трябва да се хвърля от този жертвеник в пропастта, за да ти докажа, че наистина те обичам?

КАВАРА. Защо пък не? Нима не заслужавам да умреш за мене?

ЗАЛМОКСИС. И след като умра, каква ще ми е ползата от тебе?

КАВАРА. Материалист!

ЗАЛМОКСИС. И ти си една материя...

КАВАРА. Нежна, ефирна, копнееща да бъде обожествена.

ЗАЛМОКСИС. Няма такава реплика в пиесата.

КАВАРА. Важно е какво мисля аз за себе си, а не какво е написал авторът за мене. Модерната актриса не бива да бъде само подвижен магнитофон на чужди мисли. Ако искаме да правим демократичен театър, нека и словото да бъде освободено от авторовия деспотизъм. И се заклевам, че това ще кажа на почитаемия режисьор–автор.

ЗАЛМОКСИС. И веднага ще изхвърчиш към опашката на статистите пред киностудиото...

РЕЖИСЬОРЪТ. /влиза неочаквано/ Това е чудесна идея!

КАВАРА. Каква? Каква идея? Аз исках да кажа...

РЕЖИСЬОРЪТ. И добре го каза. Словото трябва да се съобразява с времето.

ЗАЛМОКСИС. Да се включва в пазарната икономика.

РЕЖИСЬОРЪТ. Точно така. Словото също е продукт и трябва да намери пазарната си стойност... Аз съм демократичен автор. Където смятате за нужно, променяйте репликите. Ще ми бъдете съавтори...

ЗАЛМОКСИС. С други думи, искаш да ни наложиш творческо съревнование?

РЕЖИСЬОРЪТ. Интелектуална конкуренция, драги... Затова и уволних суфльора. Вече не е нужен човек, който да ви подсказва, как да мислите и какво да говорите... Къде е царят и верното му обкръжение?

КАВАРА. Както винаги изчакват да дойдеш, за да се провлачат.

ЗАЛМОКСИС. Значи активно си държат на привилегията си да закъсняват? Тези дъртаци нямат срам...

КАВАРА. О, Боже мой! Нима е дошло времето за преоценка на талантите! Нима в ролята на Жулиета няма да играят баби!?

ЗАЛМОКСИС. И Ромеоовци с ишиас!?

РЕЖИСЬОРЪТ. Ако наистина животът е театър, нека на тази сцена да има живот!

КАВАРА. И тогава, аз, жрицата на Слънцето, с радост ще принасям жертви в името на светлината му...

РЕЖИСЬОРЪТ. Моля, без лозунги стари и кървави намеци! По-добре ще звучи: *"Аз, жрицата на Слънцето обещавам, от днес нататък да полагам цветя върху жертвеника на светлината"*... Или нещо подобно, което трябва да окуражава, а не да стряска публиката...

ЗАЛМОКСИС. Пристига цар Тедирекс, следван от съветника си Балмихет, от министъра на държавното осигуряване генерал Уботекс и първата дама на Малка Скития, великата жрица Дрангула. Да ги посрещнем с ура и фанфари!

КАВАРА. Погледнете ги как важно пристъпват!

ЗАЛМОКСИС. Смятат, че като си им дал роли на исторически личности, са наистина личности...

РЕЖИСЬОРЪТ. От вас зависи да ги превъзпитате. Да станат като вас, обикновени актьори.

КАВАРА. Аз не съм обикновена ... Ще го докажа на сцената.

ЗАЛМОКСИС. Не забравяй, че хубостта ти не е заслуга твоя, а е заслуга на природата.

РЕЖИСЬОРЪТ. Не се заяждайте! Да се самоизтъкваш е право на актьора.

ДРАНГУЛА. Добър ден, младежи!... Къде е моят Херакъл?

РЕЖИСЬОРЪТ. Отиде на конкурс за културисти... Ще го маркирам аз.

ДРАНГУЛА. Ха, ха! С тази лъжефизика да играеш Херакъл!? Аз не мога да се вдъхновя, ако партньорът ми не може да ме вдъхнови.

Искам си Херакъл!

РЕЖИСЬОРЪТ. Това не е тепих, а театрална сцена. Не ми трябват Херакловци...

ДРАНГУЛА. Господи, тези младежи докъде докараха изкуството! Та аз никога не бих приела да играя ролята на велика жрица, ако нямаше в пиесата поне някой полубог.

РЕЖИСЬОРЪТ. Казах: аз ще маркирам Херакъл. Но щом моите мускули не могат да те вдъхновят, ще ти шепна зад кулисите, а ти се вдъхновявай от спомените си с твоите Язоновци.

УБОТЕКС. Не виждам и суфльора!? Аз цял живот играя със суфльор!

РЕЖИСЬОРЪТ. За тази пиеса е излишен. Уволних го.

ТЕДИРЕКС. И аз не мога без суфльор. Напоследък позабравям репликите си.

РЕЖИСЬОРЪТ. Нали си имаш съветник. Той ще ти ги подсказе...

БАЛМИХЕТ. А ако и аз закъсам?

РЕЖИСЬОРЪТ. Ще импровизираш съветите си.

ЗАЛМОКСИС. Ще бъде много смешно.

БАЛМИХЕТ. Искаш хората да ми се смеят!? Да ми подронваш авторитета?

ЗАЛМОКСИС. Мъдрият човек се смее и на собствените си глупости.

УБОТЕКС. Излишна духовитост!... Абе, ти, нямаше ли някакво родство с бившия цар?

ЗАЛМОКСИС. Имам... А ти не беше ли бивш секретар...?

УБОТЕКС. Бях и продължавам да бъда...

ЗАЛМОКСИС. Но по местоживеене, не и в театъра.

РЕЖИСЬОРЪТ. Чудесно! Ето как и без суфльор, потръгнаха нещата.

ТЕДИРЕКС. Никой няма право да изменя одобрения от мене текст.

РЕЖИСЬОРЪТ. Но ваше величество, съгласно вашият указ, пиесата ми трябваше да бъде народна епопея, но времената се измениха и аз нямам нищо против народната епопея да се превърне в народна комедия!

Започваме репетицията! Не забравяйте, че това светилище е издигнато на висок и стръмен бряг. Под него е морето. И Слънцето, което е било бог за царството на кробизите, е изгрявало от него. Оня там прожектор ще бъде Слънцето. Ще се кланяте на него! И от този камък жрицата ще блъска жертвите, за да полетят върху острията на медните копия.

КАВАРА. Не е нужно да ми се повтаря.

РЕЖИСЬОРЪТ. Повтарям, защото на предишната репетиция Залмоксис скочи в обратна посока.

ЗАЛМОКСИС. Там беше поставен дюшека... Ето, пак дюшекът не е на мястото си!

РЕЖИСЬОРЪТ. Някога хората са падали върху копия, а тебе те е страх да паднеш на пода... Бих желал дори да си навехнеш глезена, та като изпициш, публиката да се увери, че наистина си пронизан от копията...

ЗАЛМОКСИС. Няма да е смешно.

РЕЖИСЬОРЪТ. Напротив. Публиката знае, че ще паднеш на дюшек и ще се смее на виковете ти за помощ... Сега на сцената да остане само Кавара... Уботекс, включи Слънцето да грее!

КАВАРА. /след като бъде включен прожектора/

О, Слънце божествено, защо оставаш глухо за моите молитви? Не виждаш ли как твоята жрица скучае в това безлюдно светилище, на този пустинен бряг? Нима аз, най-хубавата девойка от племето на кробизите, бях избрана, за да бъда девица цял живот? И ти, море, си ми черно, загдето не пропускаш и лодка да доплува до мене... И ти ветре объркан, духаш насам-натам, да рошиш косите ми безполезно... Слънце мое, като обикаляш света, не зърна ли принца на моите мечти?... Отново мълчиш. О, Жестоко божество! За нищо не те бива освен да светиш...

ЗАЛМОКСИС. /скрит зад смокинов храст/ Чух ти молбата, девойко. Не ти ли стига, че всеки ден те галя с лъчите си топли, а си замечтала за грубите пръсти на някакъв си земен принц?

КАВАРА. /объркана от гласа/ Прости ми, Слънце, но от твоите лъчи ми излизат само лунички.

ЗАЛМОКСИС. Това са моите целувки слънчеви. Задоволи се с тях, защото боговете, макар и да са всевластни, са безплатни идеалисти.

КАВАРА. Но... светило небесно, аз не съм като тебе идеалистка безплатна, а същество земно. Погледай ме хубаво и ще видиш, че всичко си имам.

ЗАЛМОКСИС. Разбрах за какво мечтаеш, девойко земна. Затвори очи и когато ги отвориш, твойт принц ще бъде при тебе.

КАВАРА. Не ме ли залъгваш пак със сънища безплатни? Затварям очи... Едно, две, три...

ЗАЛМОКСИС. /с букет божури/ Здравей, девойко самотна! Ето ме и мене!

КАВАРА. А! Ти пък кой си?

ЗАЛМОКСИС. Принцът на твоите мечти! Слънцето ме изпраща да се поразговорим... Заповядай този букет с любимите цветя на Аполон! Те цъфтят по опасни стръмнини. За тебе ги набрах с риск за живота си.

КАВАРА. Хвърли ги! Не ги искам. Те са цветя на Смъртта! Те са израсли от кръвта на хората, принесени в жертва на Слънцето.

ЗАЛМОКСИС. Впрочем как става това? Заколвате ги като агнета ли?

КАВАРА. Като береше божурите, не видя ли побити копия?

ЗАЛМОКСИС. Да. Учудих се, защо са побити между божурите. Дори се убодох на едно от тях...

КАВАРА. От този жертвеник хвърляме човека върху острията на копията и докато кръвта му изтича, цар Тедирекс заповядва на духа му, какво да каже на Слънцето, когато отиде при него.

ЗАЛМОКСИС. Как така мъртвата душа ще отиде до Слънцето!?

КАВАРА. При нас душата е безсмъртна. Тя не само отива до Слънцето, но и броди из целия Космос, за да търси сродни души.

ЗАЛМОКСИС. Я виж каква утопична религия сте си измислили!

КАВАРА. Може да е утопична, но ритуалите ѝ са реалистични.

ЗАЛМОКСИС. Да благодарим на Слънцето, загдето срещна две сродни души на Земята, а не в Космоса. Положи божурите на жертвеника и нека техния дъх отнесе нашата благодарност към него.

КАВАРА. Нашия бог иска по съществени жертви.

ЗАЛМОКСИС. Защо смятате, че на бога му е нужна кръв, за да изпълни желанията ви?

КАВАРА. Ами, според нашата религия слънчева, ако не се пролее кръв не може да има благоденствие.

ЗАЛМОКСИС. Светлината копнее за истината, мракът мечтае за кръв... Отдавна развитите народи не се кланят на Слънцето. Разбрали са, че на небето, морето и земята царува Зевс и неговата фамилия.

КАВАРА. Не богохулствай! За нашето племе Зевс е народен враг, Арес – империалист, Хермес – крадец, Аполон – декадент, Афродита – проститутка.

ЗАЛМОКСИС. Какво просташко въображение!

КАВАРА. Да си простак, при нас е чест.

ЗАЛМОКСИС. О, богове! И тази красива девойка, с тези прекрасни лунички по нослето, е жрица на простаци!?

КАВАРА. Говориш ми сякаш съм някаква си бъдеща монахиня, а не съвременна жрица... Мразя си луничките, те ме загрозяват.

ЗАЛМОКСИС. Харесват ми луничките ти. Те придават особен вкус на хубостта ти. Съвършената красота е блудкава. Нужна ѝ е щипка сол, за да стане очарователна. Казват, и богинята на любовта имала лунички по носа.

КАВАРА. Никой не ми е говорил така! Да не би да си дисидент?... Нашенските ергени предпочитат да ме щипят...

ЗАЛМОКСИС. Срещал съм такива перверзни типове... Коя е онази бабичка, дето пъпли по стръмната пътека?

КАВАРА. Ох, ще получи слънчев удар! Това е народната жрица, която заместих... Изчезвай, за да не те види! Скрий се в оня храст!

ДРАНГУЛА. /с мех под мишницата, към клекналата до жертвеника Кавара/ Молиш ли се? Моли се! Моли се! Моленето е полезно, но... и опасно ест.

КАВАРА. /стряска се/ А, ти ли си наставнице моя!? Отдавна не си идвала да съветваш мене неопитната. Имам нужда от размудка...

ДРАНГУЛА. Добре, че царят си има проблеми с простатата, иначе така щеше да те размудва... Когато беше по-млад непрекъснато пиех горчиви билки, за да не се издую от неговите размудки...

КАВАРА. За какви размудки говориш? Нали е забранено да се посяга на жрицата?

ДРАНГУЛА. Така е по жреческия устав, но нали царят е земен
наместник на Слънцето, не се съобразява с него. Наздраве!

/надига и пие от меха/.

КАВАРА. Нима още пиеш горчиви билки!?

ДРАНГУЛА. Душичката си подслаждам с винце. Сега то ми е билката.
То ми припомня младостта...

КАВАРА. А ако народът разбере, че непорочната жрица на
Слънцето е... така де, да кажем издута, нали ще я убие с камъни?

ДРАНГУЛА. Дъще, горчивите билки са нашите спасителки... И, знай,
че си заслужава да ги пиеш.

КАВАРА. А ако Слънцето разбере...

ДРАНГУЛА. Как ще разбере, като това става на тъмно, когато то си
почива.

КАВАРА. А Луната няма ли да ни издаде? Извинявай, загдето
любопитствам!

ДРАНГУЛА. Без любопитство няма познание... А колкото до Луната,
тя е също жена и никога не би издала женски тайни... Освен това,
тя, горката, си пада по Слънцето и непрекъснато го гони, но
Слънцето отдавна вече не ѝ обръща внимание – хитрува: рано си
ляга и рано става за работа... Луната е поостаряла – не свети
както светеше някога и затова Слънцето я прати в пенсия, за да
бави звездите им ... И аз като остарях цар Тедирекс ми даде
почетна пенсия, окачи ми златния орден на Слънцето и ... избра
тебе за жрица. А как, мръсникът, ми се кълнеше във вечна любов!
Казваше ми, че съм голяма майсторка на труда, а аз глупачката му
вярвах и пиех, пиех горчиви билки...

КАВАРА. Съжалявам, но не съм виновна, че бях избрана за жрица.

ДРАНГУЛА. Не те упреквам. Те не избраха тебе, а избраха твоята
красота, за да я притежават и изнасилват... И аз нявга бях първа
красавица, но времето ми изяде хубостта. То тече неумолимо,
бързо. Първо е изворче чисто, после ручейче игриво; щом наедрее,
става река и когато реката стигне морето се обезличава завинаги...
Когато бях на твоите години, майка ми казваше: не си пилей
напрасно времето, дъще, защото обърнеш ли главата си насам –

ще станеш като мене; обърнеш ли главата си натам – ще бъдеш вече баба... Отиде си, горката, млада. Хвърлиха я от тази скала...

КАВАРА. И защо?

ДРАНГУЛА. Заради нищо. Тате я хвана в обора да се раздумва с един ратай.

КАВАРА. Това е варварщина.

ДРАНГУЛА. Така ще бъде докато ни управляват мъже. Откакто във Вавилония седна на трона жена, за такива случаи излезе закон за развод по взаимно споразумение.

КАВАРА. Добре е, че на жриците им е забранено да сключват брак.

ДРАНГУЛА. Но и да ти забраняват поне мъничко любовчица е нечовешко!

КАВАРА. Е, ние жриците, нали уж сме духовни невести на Слънцето?

ДРАНГУЛА. Хубаво звучи, но невеста без тяло, каква ли невеста е? От брака ни със Слънцето се раждат само лунички... И цар Тедирекс държи за чистотата на нашите души, но не се срамува да петни телата. И все пак по-добре така, отколкото да ни изпраща душите при Слънцето, както изпраща душите на онези, които му засенчват славата. От неговата завист се спаси само Орфей, онзи който изнамери лирата.

КАВАРА. И как можа да се спаси?

ДРАНГУЛА. Омая граничарските кучета с песните си и избяга при елините. И те, възхитени от дарбата му, не само му дадоха тяхно гражданство, но го и обожествиха. Ама хората ценят талантите! Не им завиждат както е у нас...

КАВАРА. Да не би да е същият Орфей, дето слезе в ада, за да търси жена си?

ДРАНГУЛА. Същият... Ех какъв поет беше! А и какъв глас вадеше... Жалко, че не поглеждаше друга жена, освен своята родопчанка.

КАВАРА. Ти си го познавала!?

ДРАНГУЛА. Запознах се с него, но каква полза... Виж, другарите му не умееха да пеят, но пък какви мъже бяха. Особено единият...

КАВАРА. Говори! Разкажи ми подробно за тях!

ДРАНГУЛА. Много години минаха, но споменът не избледнява. Напротив, колкото повече старея, все по-жив и ярък става... Това се случи преди Троянската война, когато мъжът беше наистина мъж и заради жена отваряше война.

КАВАРА. Чувала съм за тези романтични времена, когато Жулиета по хитон е чакала Ромео на балкона...

ДРАНГУЛА. Макар и да имаш пророчески дар, не бъркай епохите, малката!

КАВАРА. Искях да кажа, когато Парис отмъкнал Елена под носа на Менелай.

ДРАНГУЛА. Ех, вие младите, знаете само за Ромео и Жулиета, Елена и Парис. Аз ти говоря за героичното време на полубоговете Язон, Тезей и по-специално Херакъл, когото отблизо познавам.

КАВАРА. Така ли? Поразкажи ми нещичко пикантно за тези полубогове.

ДРАНГУЛА. /изпада в транс/ Пак беше пролет. Брегът ухаеше на билки и цветя. Умореното от зимните бури море дремеше под топлите ласки на южняка. Щом сенките на кипарисите се удължиха, окичих косите си с божури и се изкачих на тази скала, за да пожелаая лека нощ на залязващото Слънце.

И както бях клекнала с молитвено събрани длани, дочух песен придружена от нежен съпровод на лира. Прекъснах вечерната си молитва, отворих очи и го зърнах: към светилището се приближаваше красив, непознат за нашето море, кораб. Веслата му сякаш не бяха весла, а крила на приказна птица. И корабът сякаш не плуваше, а летеше. Опиянени от музиката край него весело подскачаха делфини. Гледката беше неповторима.

Когато корабът стигна брега, от него наскачаха левенти, измъкнаха го на пясъка и запълзяха по стръмнината към мене. Бързо изтичах до светилището да си сменя хитона, пооправих си фризурата, сложих си руж на устните и смирено заставах до жертвеника в трепетно очакване на срещата...

Пръв се появи въгленоок, брадат младеж, с тяло на културист. Беше наметнат с лъвска кожа и на рамото си носеше ей такъв боздуган...

РЕЖИСЬОРЪТ. /без да се показва/ Здравей, момиче ненагледно! Аз съм непобедимият херой Херакъл. С легендарния певец Орфей и отбор от още десетина полубогове се качихме на кораба "Арго" и тръгнахме да завладеем златното руно.

ДРАНГУЛА. Добре дошъл, скъпи аргонавте, но моето руно не е златно.

РЕЖИСЬОРЪТ. Ха, нима не сме пристигнали в Колхида!? Нима ти, красавицо неземна, не си чародейката Медея, внучката на небесния Хелиос!?

ДРАНГУЛА. Грешка, юнако! Тук не е Колхида, а Малка Скития – отвърнах му аз. – Колежката Медея е грузинка, а аз съм тракийка от славното племе кробизи и се наричам Дрангула.

РЕЖИСЬОРЪТ. Грешката е приятна. За такава хубавица, всеки херой би кривнал от пътя си...

ДРАНГУЛА. А може би и боговете имат пръст в тази работа?

РЕЖИСЬОРЪТ. Да, понякога боговете си правят шеги и с полубоговете. Накараха ни доста да се лутаме из това негостоприемно море, умориха ни, затова преди да си продължим пътя, ни е нужна почивка. Ще ни приютиш ли?

ДРАНГУЛА. С удоволствие, но длъжна съм да известя генерал Уботекс, че влизате в Малка Скития без входни визи.

РЕЖИСЬОРЪТ. Ха! И таз добра! Цял свят знае, че сме тръгнали да търсим златното руно по божия заръка и всеки трябва да ни подпомага в трудното ни начинание.

ДРАНГУЛА. Но това не се отнася за невъзвращенци със смъртна присъда, какъвто е Орфей.

РЕЖИСЬОРЪТ. Грешиш, мила! Орфей отдавна е приел наше поданство и притежава международен паспорт. И що за глупак е този, дето издава смъртни присъди на поет, който възпява любовта и свободата!?

ДРАНГУЛА. Имено затова е осъден на смърт. За нас свободата е враг, а любовта е грях.

РЕЖИСЬОРЪТ. Любовта – грях!? И как тогава, вие траките, се размножавате?

ДРАНГУЛА. Ами... имаме си малцинства за тази работа.

РЕЖИСЬОРЪТ. Разбрах, че тук законите се различават коренно от нашите, но подслони ни в името на Зевс, мила госпожо!

ДРАНГУЛА. Аз съм жрица на Слънцето и още съм госпожица – нацупих се аз. – А той, нахалникът:

РЕЖИСЬОРЪТ. О, о! И как така си още госпожица!? Зевс ми е свидетел, че не ти вярвам...

ДРАНГУЛА. Ще ти докажа, невернико! – заканих му се аз и всички херои изпаднаха в смях. – Е, бях още наивна, но и амбициозна.

КАВАРА. И после какво стана?

ДРАНГУЛА. Ах! То не е за разказване... След като Слънцето залезе, похапнахме, пийнахме; Орфей запя любимия ми хит, сърцето ми преля от радост и аз доказах на аргонавтите, че съм наистина госпожица...

КАВАРА. И после? После?

ДРАНГУЛА. Какво после?... Скрих боздугана на Херакъл и докато той го търсеше, аргонавтите се втурнаха към кораба си и още в тъмни зори потеглиха за Колхида, за да търсят руното на Медея.

КАВАРА. И заради някакви си руно изоставиха другаря си?

ДРАНГУЛА. Според божествения сценарий трябвало да се елиминира Херакъл, та хероя Язон да докопа златното руно... На този свят дъще, нищо не става случайно. Всичко се върши по волята на боговете. За тях, ние хората, сме кукли и те, както си искат, си играят с нас...

КАВАРА. И какво стана с Херакъл?

ДРАНГУЛА. Докато си търсеше боздугана, нашичките го пипнаха и го изпратиха в Белентайс да чука камъни... Ох, как горкият херой викаше: *"Дайте ми боздугана! Дайте ми боздугана, та да ви науча аз, мръсни варвари, как се отнема свобода..."*

КАВАРА. Трябвало е да му дадеш боздугана!

ДРАНГУЛА. Бях си го скрила за спомен. Откъде да знаех тогава, че силата на хероя се дължала на неговия боздуган... Ох, скъпото ми херойче, сигурно е умряло в Белентайс. А беше чудесно аргонавче! Е, Зевс да го прости... /пие от меха/

А и другите... Ах, какви аргонавти бяха! И сега усещам още, гъдела на брадите им по гушата си... А после плачех. Пиех горчиви билки и плачех. /тръгва си/

КАВАРА. Тръгваш ли си?

ДРАНГУЛА. Когато си спомням за аргонавтите, винаги огладнявам. Ще си направя попара от мляко. От всички удоволствия на този свят само тя ми остана... Съдба пенсионерска, проклета... /отива си/.

ЗАЛМОКСИС. /излиза от храста/ Най после старата вещица си отиде.

Не гъдел от брадата, а съвестта я сърби, че е предала Херакъл.

КАВАРА. Може би така е било писано в божествения сценарий...

Е, ще ми кажеш ли кой си?

ЗАЛМОКСИС. Аз съм твойт аргонавт, хубавицо. И ти ли ще ме предадеш?

КАВАРА. Твоята пищна брада ще те предаде. Обръсни я! При нас са разрешени само мустаците.

ЗАЛМОКСИС. Брадата, скъпа, е протест. Тя е знамето на свободата.

Само диктаторите носят мустаци, а аз съм сто процентов демократ.

КАВАРА. Значи си чужденец. Моля ти се изчезвай! Забранено ни е да говорим с чужденци, освен с чужденците от Голяма Скития, с които сме се побратимили.

ЗАЛМОКСИС. И аз като тебе съм от племето на кробизите. Тука съм се родил, но съм израсъл в Атина.

КАВАРА. Да не би да си син на нашия посланик?

ЗАЛМОКСИС. Моля без обиди... Аз съм си аз. Много страни обиколих и реших да се завърна в родината си, за да науча народа си на демокрация.

КАВАРА. Ха, ха! Ние също сме демократична страна и от демокрация ни е дошло до гуша...

ЗАЛМОКСИС. Моята демокрация е друга. При нея всеки прави, каквото си иска.

КАВАРА. Как така всеки прави, каквото си иска!? Всеки не може да бъде член на шайката!

ЗАЛМОКСИС. Не ме разбра. Всеки има право да разполага с тялото и мислите си, без някой да му пречи.

КАВАРА. Но това сигурно не се отнася за жриците? Нали те са задължени да бъдат целомъдрени и да служат духом и тялом само на бога?

ЗАЛМОКСИС. Напротив: основен закон на демокрацията е любовта между хората. Според Кодекса, жриците трябва да си изпълняват задълженията към бога само в работно време, а в свободното си време могат да правят всичко, каквото си пожелаят. Това особено важи за младички и хубави жрици... Знаеш ли какво е секс?

КАВАРА. И тази дума ми е непозната.

ЗАЛМОКСИС. Сексът е специален ритуал. Той е най-сладкия жертвен дар на Афродита, богинята на любовта.

КАВАРА. Няма друг бог освен Слънцето и жертви се принасят само на него.

ЗАЛМОКСИС. А оная дърта Дрангула, по друга песничка пееше.

КАВАРА. Не е почтено да се подслушват жени, особено пък когато те са жрици.

ЗАЛМОКСИС. И особено когато си говорят за брадати аргонавти. Или ще ми отвърнеш по жречески: човешко е да се греши.

КАВАРА. Разбира се, че е човешко да се греши. Иначе няма да има грехове и покаяния. Нашето Слънце е строго, но справедливо.

ЗАЛМОКСИС. И глухо на молбите ти.

КАВАРА. Престани с тези богохулни думи! Намираш се в страна, където има повече очи и уши от морските вълни.

ЗАЛМОКСИС. Ние сме сами.

КАВАРА. Не съм сигурна. Генерал Уботекс може да принуди и тези скали да свидетелстват, че ние с тебе готвим преврат.

ЗАЛМОКСИС. И ще ни хвърли върху копията в името на Слънцето?

КАВАРА. Щом цар Тедирекс му заповяда, думата му на две не става.

ЗАЛМОКСИС. А знаеш ли, че в името на Слънцето, Тедирекс принесе в жертва човека, който опитоми овцата, човека, който изнамери колелото, човека, който искаше да бъде човек, а не роб на слънчевата религия. Той уби и моя баща...

КАВАРА. Мога ли да зная кой е баща ти?

ЗАЛМОКСИС. Царят, когото Тедирекс погуби, за да му заграби трона... Тогава още бях дете. Верни хора ме спасиха от лапите на освирепелите бунтари и ме прехвърлиха по море в съседната страна.

КАВАРА. О, о! Нима ти си принц Залмоксис, за когото се говори, че е в изгнание! /пада на колене/.

ЗАЛМОКСИС. Само ти трябва да знаеш кой съм. Стани и ме целуни!

КАВАРА. /след като го целува/
О, принце мой! Разреши ми да те целуна още еднъж.

ЗАЛМОКСИС. Разрешавам ти.

КАВАРА. /след като повторно го целува/
Това ли е ритуалът наречен секс?

ЗАЛМОКСИС. Целувката е само встъпление. Самият ритуал е доста сложен.

КАВАРА. Ах, как искам да го изуча в подробности.

ЗАЛМОКСИС. Мое задължение е да те науча... По дяволите! Чувам конски тропот. Някой идва насам...

КАВАРА. /скача върху жертвеника, оглежда местността/
Слънчице мое, спаси ме!... Принце, скрий се отново в храста, иначе... Виждам колесницата на генерала, а след нея – колесницата на царя.

ЗАЛМОКСИС. Кой генерал?

КАВАРА. Уботекс – шефът на Държавното осигуряване. Той винаги предшества царя.

ЗАЛМОКСИС. /изважда меч си/
Зевс ми изпраща Тедирекс, за да го убия.

КАВАРА. Той никога не ходи сам. Стотици го охраняват, да не би от любовта народна да му призлее... Хайде! Скрый се в храста!

ЗАЛМОКСИС. Ще се скрия, но ако реши нещо с тебе...

КАВАРА. Скрый се, кротувай и... твоя Зевс да те пази!

/Залмоксис се скрива. Влиза Уботекс с чадър в ръка, души и с ръмжене обикаля жертвеника/

КАВАРА. Генерале, не е разрешено да се прави обиск в светилището.

УБОТЕКС. /изръмжава/ За мене няма забрана... Тук ми намирисва на нещо лошо!

КАВАРА. Преди малко при мене беше великата жрица Дрангула.

УБОТЕКС. Така и предположих. /провиква се/
Терена е чист. Балмихет, може да идва царя!

- ТЕДИРЕКС. /към придружаващия го Балмихет/
Как ти се струва новата жрица?
- БАЛМИХЕТ. Струва си. Дано и Слънцето я хареса, за да ни пусне малко дъжд, че каквато е суша, реколтата пак ще е слаба.
- ТЕДИРЕКС. Така е като народът ми се моли на чужди богове, а забравя нашия бог.
- БАЛМИХЕТ. Имам сведение от селските велможи, че недоволството между народа расте.
- ТЕДИРЕКС. Изготви указ срещу мърморковците и нека Уботекс го приведе в изпълнение!
- УБОТЕКС. Бау! Бау!
- БАЛМИХЕТ. Господарю, не бива да те безпокоя, но налага се да ти кажа, че и дълговете ни заплашително растат...
- ТЕДИРЕКС. Знаеш, че не обичам да ми се говори за сметки. Има си хора да мислят за тях. Да не би да си останал гладен, бе, та така си се развайкал за някакви си дългове?
- БАЛМИХЕТ. Сит съм, но народът от глад започна да се самоизяжда.
- ТЕДИРЕКС. Докато си имаме Уботекс, апетитът им няма да стигне до нас. Така ли е генерале?
- УБОТЕКС. Бау! Бау, Господарю!
-
- ТЕДИРЕКС. /към Кавара/ Как си, малката? Как си?
- КАВАРА. Моля се, царю.
- ТЕДИРЕКС. Я си повдигни хитона!... Още! Още!
- БАЛМИХЕТ. Ще те оставим да се помолите заедно, господарю.
- ТЕДИРЕКС. С кого да се помоля? С тези заешки бутчета ли? Останала си само на коси и очи, сякаш не си жрица на охолна държава, а манекенка от фалирал бутик.
- БАЛМИХЕТ. Сега такава е модата – изчистена, без излишни форми.
- ТЕДИРЕКС. Аз не признавам модерните замешотини. Бях и си оставам формалист... Не те ли хранят, ма?
- КАВАРА. Напоследък богомолците полагат върху жертвеника само цветя.
- ТЕДИРЕКС. Генерале, заповядай им да полагат салами!

УБОТЕКС. /тихо/ Те пасат трева, а той – салами! Бау!

ТЕДИРЕКС. Какво? Не чух какво каза.

УБОТЕКС. Салами, господарю. Бау! Бау! Бау!

ТЕДИРЕКС. А ти, ако до един месец не влезеш във форма, ще те сменя... Я ми покажи докъде си стигнала със свещените танци.

УБОТЕКС. Маестро музика!

/Под звуците на диско музика Кавара започва да танцува/

ТЕДИРЕКС. Стига с този упадъчен танц! Дрангула–а–а! Къде е Дрангула?

ДРАНГУЛА. Тука съм, господарю. Отбих се в тоалетната.

ТЕДИРЕКС. Ти, на такива ли танци учиш своята заместителка?

ДРАНГУЛА. Целият свят сега така танцува. Младите богомолци се вдъхновяват от рок и диско музика...

ТЕДИРЕКС. В това царство младите ли ще диктуват какво да се свири и играе или аз?

ДРАНГУЛА. Но, господарю, ние не бива да изоставяме от модерните ритуали, изпълнявани в чуждестранните светилища.

БАЛХИМЕТ. Великата жрица е права. И аз обичам старите шлагери, маанетата. Всяка неделя си потропваме с жената хорце, та всяка година си сменяме мокета, но трябва да се съобразяваме и с чуждестранните богомолци, които ни носят приходи. А нали с тези приходи си оборудваме дворците, внасяме луксозни колесници и расови жребци.

ТЕДИРЕКС. Така е: без модерно оборудване и съвременни колесници не може, но не бива да развъртаме верноподаниците си с някаква си чужда кОлтура; напротив ние трябва да наложим нашата слънчева кОлтура на чуждестранните пезевенти...

ДРАНГУЛА. А ако ония не желаят да възприемат нашата кОлтура?

ТЕДИРЕКС. Ще им я наложим със сила, защото тя е единствената, която ще изведе народите към слънчевия залез...

БАЛМИХЕТ. Към сияйните слънчеви хоризонти, господарю.

ТЕДИРЕКС. Така, де! Към сяйните хоризонти... А за приходите мисли му ти! Или искаш от мислене да хвана менингит?